

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobkyně: **Ing. Z. M.**, nar.,
bytem;

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR,**
Na Poříčním právu 376/1, Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 2. 2017, č. j. MPSV-2017/29806-911, ze dne 7. 2. 2018 č. j. MPSV-2018/27784-911 a ze dne 28. 2. 2018 č. j. MPSV-2018/42939-911,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví uvedených rozhodnutí žalovaného č. j. MPSV-2017/29806-911, č. j. MPSV-2018/27784-911 a č. j. MPSV-2018/42939-911, jimiž byla potvrzena rozhodnutí Úřadu práce ČR, Krajské pobočky pro hl. m. Prahu ze dne 4. 1. 2017, ze dne 20. 10. 2017 a ze dne 28. 11. 2017, kterými byla zamítnuta žádost žalobkyně o přiznání nároku na dávku státní sociální podpory – příspěvku na bydlení ode dne 1. 7. 2016, 1. 7. 2017 a 1. 10. 2017. Žalobkyně se uvedeného domáhá dvěma žalobami, řízení o nich vedená pod sp. zn. 4 Ad 16/2017 a 2 Ad 9/2018 byla spojena a řízení je dále vedeno pod sp. zn. 4 Ad 16/2017.

2. Žalobkyně shodně u všech tří rozhodnutí namítá rozpor se zákonem, konkrétně s § 2 odst. 1, odst. 2, odst. 3, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu (dále jen „správní řád“), ve spojení s § 24 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (dále jen „ZoSSP“).
3. Podle žalobkyně se žalovaný nedostatečně vypořádal s otázkou trvání nájmu pro případ podání žaloby dle § 2290 občanského zákoníku o přezkoumání oprávněnosti výpovědi z nájmu bytu. Žalovaný uvedl, že tuto otázku nemůže posuzovat dle občanského zákoníku, nýbrž dle ZoSSP. Tento závěr je podle žalobkyně v rozporu s § 2 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 24 ZoSSP. ZoSSP neobsahuje speciální úpravu otázky trvání či okamžiku skončení nájmu, ta je obsažena výlučně v občanském zákoníku, žalovaný proto měl danou věc posoudit v souladu s občanským zákoníkem, a nikoli jeho aplikaci odmítnout s odkazem na ZoSSP.
4. Žalobkyně dále namítá, že se nedomáhá nároku z titulu, že dosud neuplynula lhůta k vyklizení, nýbrž z titulu, že nájem neskončil. Žalovaný uvedl, že s účinností od 1. 1. 2015 došlo ke změně ustanovení § 24 odst. 2 ZoSSP, přičemž platná právní úprava již nezná fikci trvání nájmu po dobu od skončení nájmu do posledního dne lhůty k vyklizení bytu. Tento závěr je podle žalobkyně na její situaci nepřiléhavý, neboť příslušná fikce se vztahovala k období od skončení nájmu do uplynutí lhůty k vyklizení, nelze ji aplikovat na stav, kdy dosud nedošlo ke skončení nájmu, právě z důvodu podání žaloby o přezkoumání oprávněnosti výpovědi z nájmu, o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto.
5. Žalovaný se podle žalobkyně v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu nevypořádal s odvolacími důvody a nesprávně posuzoval skutkový stav. Z odůvodnění rozhodnutí podle ní plyne, že žalovaný dospěl k závěru o nesplnění podmínek nároku z důvodu, že se užívací právo žalobkyně nachází ve fázi trvání lhůty k vyklizení bytu. Nájemní vztah podle žalobkyně však dosud neskončil.
6. Žalovaný se nevypořádal s absencí výslovné právní úpravy právních účinků podání uvedené žaloby. Je přitom zjevné, že žalovaný dospěl k závěru, že stávající právní úpravu je třeba interpretovat restriktivně tak, že podání žaloby o určení neoprávněnosti výpovědi nemá žádný účinek na zánik nájemního vztahu. Žalovaný však tímto závěrem konstruuje právní úpravu, která zde není. Takový postup je dle žalobkyně porušením zásady zákazu libovůle při výkonu veřejné moci. Z důvodu absence právní úpravy je třeba podle žalobkyně vycházet naopak z toho, že do pravomocného rozhodnutí ve věci přezkoumání oprávněnosti výpovědi z nájmu nájemní vztah trvá. Taktéž nelze před pravomocným skončením řízení v uvedené věci ani přistoupit k vyklizení bytu.
7. Žalobkyně se domnívá, že podání uvedené žaloby založilo takový stav, kdy je nutné na ni pohlížet jako na nájemce bytu, tedy osobu oprávněnou ve věci vzniku nároku na dávku na příspěvek na bydlení dle § 24 odst. 1, odst. 2 ZoSSP. Namítá též nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Žalovaný se nedostatečně vypořádal se skutkovým stavem, který podle žalobkyně jednoznačně svědčí pro závěr, že ke dni vydání rozhodnutí, ke dni, kdy měl nárok žalobkyně vzniknout, jakož i ke dni podání žaloby, zde byly naplněny atributy nájmu. Žalovaný se opomenul zabývat tím, že by podána výše uvedená žaloba, dále tím, že majitelka bytu podala žalobu o vyklizení bytu, avšak řízení o ní bylo přerušeno právě z důvodu, že doposud není k dispozici potřebné pravomocné rozhodnutí v uvedeném řízení o žalobě žalobkyně, a konečně že od 1. 7. 2016, kdy měl nárok vzniknout, do dne vydání rozhodnutí, resp. i ke dni podání žaloby, žalobkyně nadále hradí nájem.
8. Žalovaný posuzuje okamžik skončení nájmu podle jednostranného vyjádření majitelky bytu, podle kterého nájem skončil ke dni 1. 4. 2015. Zároveň sice zmínil uvedená soudní řízení, avšak nijak se k němu nevyjádřil ani jej nezohlednil. Pokud jim žalovaný nepřikládá význam,

není zde dle žalobkyně ani důvod, proč je pokládat za rozhodné skutečnosti ve smyslu § 61 odst. 2 ZoSSP.

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě proti rozhodnutí ze dne 6. 2. 2017, a rovněž ve vyjádření k žalobě proti rozhodnutím ze dne 7. 2. 2018 a 28. 2. 2018 uvedl, že má za to, že žalobkyně nespĺňuje od 1. 7. 2016 podmínky požadované ZoSSP, neboť není vlastníkem ani nájemcem bytu, na který žádá příspěvek. Majitelka bytu uvedla, že nájem skončil ke dni 1. 4. 2015. Žalobkyně naopak nepředložila žádný doklad, který by dokládal existenci vlastnického vztahu nebo nájemní smlouvy. Žalovaný zjišťoval, zda jsou splněny podmínky předpokládané ZoSSP, nepřísluší mu zkoumat oprávněnost výpovědi.
10. Žalobkyně v replice k oběma vyjádřením opětovně uvedla argumenty shodné s žalobou. Poukázala na to, že se nedomáhala, aby žalovaný posuzoval oprávněnost její výpovědi z nájmu, neboť tu může posoudit jedině soud. Žalovaný je však podle zásady legality povinen posuzovat existenci nájemního vztahu za použití jiných právních předpisů, zde konkrétně měl být zohledněn § 2290 občanského zákoníku, přičemž žalovaný se měl touto otázkou zabývat v rámci hodnocení podkladů pro rozhodnutí. Žalobkyně má dále za to, že ve správním řízení řádně prokázala, že probíhá soudní řízení o oprávněnosti výpovědi z nájmu bytu.
11. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobkyni uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
12. Soud ve věci rozhodl při jednání na návrh žalobkyně, jež se k jednání bez omluvy nedostavila. Soud zamítl návrh na provedení důkazu spisem zdejšího soudu sp. zn. 4 Ad 7/2016, neboť neobsahuje skutečnosti rozhodné pro posouzení věci.
13. Z obsahu správních spisů bylo zjištěno, že dne 16. 12. 2014 zaslala majitelka bytu žalobkyni doporučeným dopisem výpověď z nájmu. Žalobkyně nebyla dne 17. 12. 2014 zastížena, proto jí provozovatel poštovních služeb zanechal v místě bydliště oznámení a zásilku uložil. Jelikož si žalobkyně zásilku nevyzvedla, byla vrácena odesílatelce. Dne 15. 6. 2015 podala žalobkyně u Obvodního soudu pro Prahu 7 žalobu na určení neplatnosti výpovědi z nájmu.
14. Žalobkyně požádala postupně ve třech žádostech o příspěvek na bydlení od 1. 7. 2016, 1. 7. 2017 a 1. 10. 2017, který si nárokovala z titulu nájemkyně bytu. Rozhodnutími Úřadu práce ČR – Krajské pobočky pro hl. m. Prahu (prvoinstančního orgánu) ze dne 4. 1. 2017, ze dne 20. 10. 2017 a ze dne 28. 11. 2017, nebyla žalobkyni přiznána dávka státní sociální podpory příspěvek na bydlení. Proti uvedeným rozhodnutím se žalobkyně odvolala. Žalobou napadenými rozhodnutími žalovaný odvolání zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.
15. Soud předně uvádí, že zcela shodnou otázku již posuzoval Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v rozsudku ze dne 23. 10. 2019 č. j. 10 Ads 72/2019 – 40, kde se zabýval obdobným případem žalobkyně, kde jediná odlišnost spočívá v tom, že v tomto dříve posuzovaném případě požadovala žalobkyně příspěvek na bydlení od 1. 7. 2015. Žalobkyně uvádí v nyní uplatňovaných žalobních námitkách naprosto shodné argumenty jako v řízení, kde byl tento případ posuzován NSS, z jehož názoru proto zdejší soud nyní vychází.
16. Všechny žalobní námitky jsou založeny na tom, že se žalovaný podle žalobkyně nedostatečně vypořádal s otázkou trvání nájmu v případě podání žaloby dle § 2290 občanského zákoníku. Podle žalobkyně nájem dosud neskončil, neboť nebylo prozatím pravomocně rozhodnuto v řízení o přezkumu oprávněnosti výpovědi.

17. NSS v uvedeném rozsudku konstatoval, že zde jsou rozporné názory právní doktríny v otázce dopadů včas podané žaloby dle § 2290 občanského zákoníku na postavení nájemce, uvedl též, že: „*si je vědom i toho, že otázku postavení nájemce v průběhu soudního řízení o oprávněnost výpovědi z nájmu doposud finálně nerozřešila ani civilní judikatura.*“
18. NSS však uvedl jako zásadní skutečnost, že žaloba dle § 2290 občanského zákoníku nebyla žalobkyní podána včas. Z tohoto faktu proto vychází i jeho následná argumentace. Konkrétně NSS poukázal na to, že majitelka bytu zaslala žalobkyni výpověď z nájmu bytu dne 16. 12. 2014, přičemž nájem měl skončit ke dni 1. 4. 2015. Jelikož nebyla žalobkyně zastižena, zanechala jí pošta dne 17. 12. 2014 oznámení o uložení zásilky, tohoto dne měla žalobkyně možnost se s výpovědí seznámit, a tento den je proto dnem doručení výpovědi. Je bez významu, že si žalobkyně skutečně zásilku vyzvedla až 25. 5. 2015. Občanský zákoník stanoví pro podání žaloby dle § 2290 občanského zákoníku lhůtu dva měsíce ode dne doručení výpovědi. Jelikož žalobkyně podala žalobu až dne 15. 6. 2015, byla podána opožděně. Z tohoto důvodu následně úřad práce v předchozím řízení žalobkyni nepřiznal příspěvek na bydlení, přičemž žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, které by způsob doručení zpochybňovaly, a nevyjádřila se ani k podkladům pro rozhodnutí. Správní orgán si udělal správný úsudek o včasnosti podání žaloby. NSS uzavřel, že: „*Závěry vyslovené v nynější kauze se vztahují k situaci, kdy žaloba podaná dle § 2290 občanského zákoníku je zjevně opožděná. Tuto specifickou skutečnost nemohl NSS přehlédnout. Bylo proto již nadbytečné, aby se NSS v obecné rovině, bez ohledu na specifika nynější kauzy, zabýval otázkou, jaké účinky by (teoreticky) mělo podání včasné žaloby dle § 2290 občanského zákoníku a zda by v takovém případě žadateli náležel příspěvek na bydlení podle § 24 zákona o státní sociální podpoře až do doby pravomocného rozhodnutí soudu. Tato obecná otázka je totiž odtržena od konkrétních skutkových okolností nynější kauzy a její vyřešení není pro posouzení této věci jakkoliv významné.*“
19. V nyní napadených rozhodnutích byly řešeny nároky žalobkyně na příspěvek na bydlení, které uplatňovala v postupně třech žádostech, kdy všechny následovaly po její žádosti, která byla předmětem řízení u NSS. Skutkové okolnosti ohledně výpovědi z nájmu, jakož i žalobní námítky, jsou zcela shodné, jedinou odlišností představuje určení dne, od kterého žalobkyně příspěvek nárokuje. Soud proto konstatuje, že lze plně na dané případy vztáhnout uvedené závěry NSS a v podrobnostech odkazuje na citovaný rozsudek.
20. Pro úplnost soud dodává, že řízení o žalobě podle § 2290 občanského zákoníku, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 7 pod sp. zn. 29 C 244/2015, bylo pravomocně skončeno a žalobkyně úspěch neměla. Konkrétně soud rozsudkem ze dne 21. 2. 2017 č. j. 29 C 244/2015-61 žalobu zamítl, a tento závěr byl následně potvrzen rozsudkem zdejšího soudu č. j. 54 Co 395/2017-104 ze dne 17. 1. 2018. Taktéž řízení ve věci žaloby o vyklizení bytu zmiňované žalobkyní, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 7 pod sp. zn. 30 C 43/2015, bylo již skončeno. Rozsudek uvedeného soudu ze dne 4. 9. 2018 č. j. 30 C 43/2015-42, kterým bylo žalované uložena povinnost vyklizení nemovitosti, byl potvrzen rozsudkem zdejšího soudu č. j. 28 Co 12/2019-77 ze dne 6. 3. 2019. V civilním řízení tak byl potvrzen výše uvedený závěr Nejvyššího správního soudu o neexistenci práva nájmu žalobkyně.
21. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
22. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 26. února 2020

Mgr. Kamil Tojner, v.r.
soudce